
امکان تشدید مجازات پدر در قتل فرزند با نگاهی به رویکرد مذاهب عامه

www.ketab.ir

مؤلف:

کلارا ضیای پور رودسری

دولت علم





سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور :
: ضیایی پور رودسری، کلارا، ۱۳۶۶-
: امکان تشدید مجازات پدر در قتل فرزند.
با نگاهی به رویکرد مذاهب عامه
مؤلف کلارا ضیایی پور رودسری.

مشخصات نشر : تهران: دولت علم، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری : [۲]، ۱۲۳ ص.

شابک : 978-622-7942-49-1

یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۱۷] - ۱۲۳.

موضوع : فرزندکشی (فقه) * Filicide (Islamic law)

فرزندکشی (فقه) * Filicide (Islamic law, Sunnites)

قصاص (فقه) Lex talionis (Islamic law)

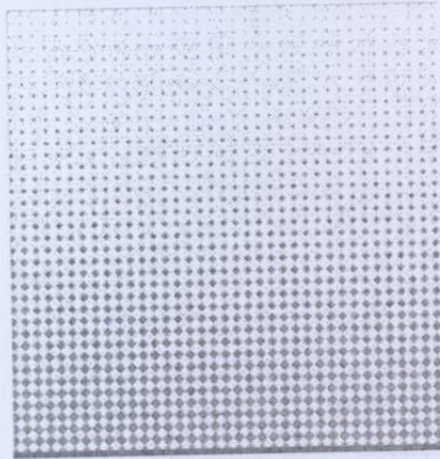
قصاص (فقه) Lex talionis (Islamic law, Sunnites)

رده بندی کنگره : ۳۷ / ۶ / ۱۹۸ BP

رده بندی دیویی : ۳۷۹ / ۳۹۷

شماره کتابشناسی ملی : ۹۶۰۶۸۸۸

نام اثر: امکان تشدید مجازات پدر در قتل فرزند
مؤلف: کلارا ضیایی پور رودسری
ناشر: دولت علم
تیراژ: ۴۴۰ نسخه
سال و نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲
شابک: 978-622-7942-49-1
قیمت: ۲۰۰/۰۰۰ تومان



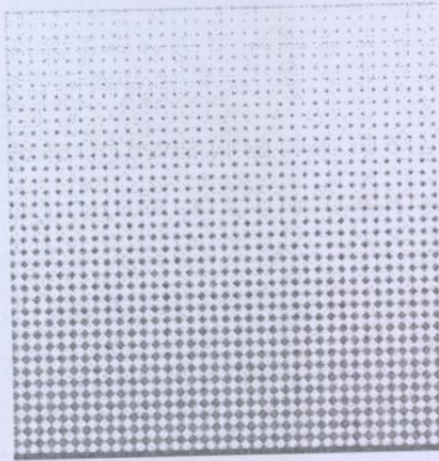
مقدمه

مجازات اصلی قتل عمد در حقوق جزای اسلامی و نیز قانون مجازات اسلامی قصاص نفس است با این وجود هم قانونگذار کیفری ایران و هم فقهای عظام یکی از شرایط قصاص نفس را انتفاء ابوت دانسته‌اند. در این کتاب به بررسی امکان تشدید مجازات پدر در قتل عمدی فرزند با نگاهی به این چهار مذهب عامه پرداخته‌ایم. مذاهب چهارگانه عامه به دو دسته تقسیم شده است:

دسته اول: فقهای عامه؛ حنفی، حنبلی، شافعی و مالکی پدر که اشد مجازات می‌باشد را با تأثیر از حدیث لایق‌الدوالد بالولد منتفی دانسته‌اند.

دسته دوم: فقهای عامه؛ مالکی، به قصد قتل توجه کرده و معتقدند در صورت قتل عمدی، پدر قصاص خواهد شد در غیر این موضوع قصاص پدر منتفی است.

مجازات پدر به دلیل قتل فرزند، مورد تشدید قرار نگرفته است؛ مگر در چهار مورد: حرب، بغی، مفسد فی الارض و زنا پدر با فرزند خویش که این موارد را در دسته بندی حدود قرار داده‌اند نه تعزیر که در ادامه به اختصار به قاعده فقهی بمایراه الحاکم و قاعده مادون الحد اشاره شده است. هدف از این کتاب بررسی امکان تشدید مجازات پدر در قتل فرزند با نگاهی به رویکرد مذاهب عامه می‌باشد و بدلیل خلاء قانونی در اشد مجازات پدر در مورد قتل فرزند نسبی خویش پیشنهاداتی در مورد اصلاح قانون مجازات اسلامی بیان گردیده است.



فهرست مطالب

چکیده ۴

فصل اول: کلیات

۸	مفهوم قصاص
۸	مفهوم قتل
۱۱	انواع مرگ
۱۶	مفهوم پدر
۱۶	آثار رابطه فرزند با پدر
۲۰	مفهوم ولی
۲۴	مذاهب عامه و انواع آن
۲۹	تعزیر

فصل دوم: مجازات

۴۰	مجازات فرزندکشی از دیدگاه قرآن
۴۶	مجازات پدر در قتل فرزند در اسلام
۴۸	مجازات فرزندکشی در مذاهب اسلامی
۶۰	مجازات عمدی کشتن فرزند در فقه عامه

فصل سوم: فرزندکشی

۶۶	کیفیات تشدید مجازات
۸۱	موارد جواز قتل پدر در فرزندکشی عمدی

- ۸۴ نیت منجر قتل در فرزند کشی
- ۸۷ فرزند کشی با سبق تصمیم
- ۸۹ جواز قتل پدر در موارد فرزند کشی های غیر قابل گذشت
- ۹۰ فرزند کشی در حال حرب
- ۹۴ فرزند کشی در حال یغی
- ۹۶ اعتیاد در فرزند کشی
- ۱۰۳ امکان اعدام پدر در برابر قتل عمدی فرزند از دیدگاه مذاهب اسلام
- ۱۱۱ زنا پدر با فرزند
- ۱۱۱ قتل فرزند رضاعی

فصل چهارم: پیشنهادات

- ۱۱۴ پیشنهادات
- ۱۱۷ منابع و مأخذ

www.ketab.ir

چکیده

هر جرمی متناسب با خود، دارای پادافرهی است. پادافراه اولیه جرم قتل عمد، اعدام می‌باشد که اولیاء دم مقتول، اجرای آن را نسبت به فرد قاتل خواستار می‌گردند. اگرچه رابطه‌ای که میان پدر و مادر و فرزندان برقرار است، پدر و مادر را از هتک و شکستن حریم جانی فرزندان باز می‌دارد، لیک گاه در مواردی نه چندان معمول، اتفاق می‌افتد که پدر و مادر، دستان خویش را به قتل فرزندکشی آلوده می‌بینند؛ آنان که واسطه‌ی ایجاد و به دنیا آمدن فرزند بوده و ولی دم و سرپرست شرعی و قانونی او به شمار می‌آیند، خود قاتل او شناخته می‌شوند و همین نکته است که درنگ و تأمل نسبت به شدید و یا تخفیف پادافره پدر و مادر مرتکب قتل فرزند کشی را در طلب خویش دارد.

در متون روایی و همچنین در نوشته‌های فقهی، از نفی ابوت به عنوان یکی از شرایط عمده‌ی حکم به قصاص نام برده شده است. این که آیا از واژه‌ی ابوت و نیز واژه‌ی پدر- به کار رفته در روایت- مطلق رابطه‌ی ولادت موردنظر است و یا این که باید تفسیر آن را به پدر محصور داشت، بیان فقه شیعه یکسان سخن بر زبان نرانده‌اند. به دیدگاه فقهی بسیاری از فقیهان شیعه، تنها پدر و جد پدری است که اگر فرزند خود را بکشد، به مجازات قصاص گرفتار نمی‌آید؛ حال مابین که نوعاً مادر از پدر نسبت به فرزند رؤوف‌تر و دلسوزتر می‌باشد؛ چنان که در آیات فراوانی از قرآن کریم نیز به تعظیم، تکریم و احسان به مادر و رعایت حریم و حرمت او تأکید رفته است (بقره ۲، ۸۳؛ نساء ۴، ۳۶، اسراء ۱۷، ۲۴؛ لقمان ۳۱، ۱۵؛ احقاف، ۴۶، ۱۵). تردیدی نیست که اختصاص عدم اجرای اعدام به پدر و جد پدری با مفاد این آیات ناسازگار می‌نماید. افزون بر این، نوع دلایلی که پدر را از شمول حکم قصاص مصون داشته است، این توانایی را داراست که بر مادر مرتکب قتل فرزند کشی نیز انطباق پذیرد، و از نظر نباید دور داشت که دلیل خاصی نیز وجود ندارد که در آن به اشاره یا به صراحت از حکم قصاص مادر مرتکب قتل فرزندکشی سخن رفته باشد.

تاکید ما در این کتاب این است که درد و مشکلات جامعه را می‌دانیم و می‌خواهیم راه حل ارائه کنیم که مبنی بر فرهنگ سازی است. ما بر تربیت، اصول و اقدامات اولیه‌ای که وظیفه پدر و مادر می‌باشد تأکید داریم که بچه را چگونه تربیت کرده و

نسبت به مسایل آگاه کنند. تا خدایی ناکرده موجب قتل فرزند و تبعات بعدی آن مواجه نشویم.

فرهنگ سازی به این معنی است که مادر و پدر باید برای فرزندان اقداماتی انجام دهند و به نکاتی توجه داشته باشند که آنها اشتباه نکنند و به سمت انحراف نروند. و بلکه بیشتر به دنبال پرورش، رشد و شکوفایی هرچه بیشتر فرزندشان تلاش نمایند.

www.ketab.ir